

Kaina 3c.

Tas, kurs neturi namų, te-
gu neplēšia namų kitų, bet te-
gu jis stropiai darbuojasi ir pa-
sistato sau, tokiuo būdu jis
pavyzdžiu užtikrins saugumą
savo namų, kuomet juos pa-
sistatys.

— Lincoln.

Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.

Kaip protas, taip ir paty-
rimas neleidžia mums tikėtis,
kad tautos dora bujotų ten,
kur tikybiniai principai atmes-
ti.

— Washington.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 138 180

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., GRUODŽIO (December) 23 d., 1916 m.

Prezid. Wilson šaukia prie taikos. Kviečia susitaikinti ir užtikrinti mažųjų tautų teises ir laisves.

Prezidento balsas.

NUSTEBINO VISUS.

Gruodžio 20 d. prez. Wilson išsiuntinėjo visoms kariajuan-
čioms ir nekariaujančioms val-
stybėms taikos notas. Tuom-
mi prez. Wilson padarė visai
nepaprastą, netikėtą žingsnį
ir todėl iš to visi visų šalių
diplomatai ir visuomenė labai
nustebo, o taikos šalininkai la-
bai nudžiugo.

Notose kariajuančioms val-
stybėms prez. Wilson prašo
ieškoti būdų susitaikinti ir to-
kią taiką įvykinti, kad ma-
žųjų tautų teisės ir laisvės bū-
tų užtikrintos.

Prez. Wilson nesisiūlo no-
tojų būti tarpininku, nestato
sąlygų, bet tik kviečia sutikti
pradėti derybas.

TAIKOS UŽTIKRINIMAS.

Savo notoje prez. Wilson, minėdamas apie dabartinės ka-
rės pabaigimą, užsima ir a-
apie užtikrinimą taikos ateityje.
Sako, jog pasidalinimas
valstybių į grupas, viena an-
rai priešingą, visuomet neiš-
vengtinai ves prie neužsitikėji-
mo, pavydo ir karės. O visų
tautų ir valstybių lyga užtik-
rintų taiką. Ir į tokią lygą
visos valstybės gatavos iesti.
Čia prezidentas ir užsima a-
apie mažųjų tautų reikalus. Sa-
ko, jog mažųjų ir silpnesnių-
jų tautų reikalai Sąjūnytu
Valstijų valdžiai ir piliečiams
taip rūpi, kaip ir bile kokiai
kitai tautai arba valstybei.

PRITARIA PREZIDEN- TUI.

Tokiam prezidento žingsniui
neutralės valstybės labai prit-
aria. Pritaria pietinės Ameri-
kos respublikos. Švedija, Nor-
vegija, Danija ir Šveicarija
vienijasi veikimui del taikos.
Prie to susivienijimo dar trau-
kiama Holandija. Todel visos
pasaulio neutralės valstybės
remia taiką. Ir pertai karės
šalininkams bus sunku atsilai-
kyti prieš taikos šalininkų
spaudimą.

ANGLIJA IR TAIKA.

Pereitą utarninką, gruod-
žio 19 d. Anglijos naujasis
premieras Lloyd George pas-
akė prakalbą parlamente ir a-
preiškė, ká Anglija mano apie
vokiečių pasiūlijimą taikintis.
Aprėiškė, jog vokiečiai turį
pasitraukti iš užimtų žemių ir
atlyginti už karinius nestolius
kariaujančioms valstybėms.
Todel tai taikos pasiūlijimo
neatmetė ir davė teutonams su-
prasti, jog Anglija sutinka
užvesti derybas.

DUOS SUJUNGTĄ ATSAKY- MĄ.

Talkininkų valdžios neuži-
go pasisų Berliano sujungtą
atsakymą į vokiečių pasiūlij-
mą taikintis.

UŽMIRŠO UŽ KĄ KARIAU- JĄ.

Karės pradžioje talkininkai
daug kalbėjo, jog kariąją už
tautų principą, už paluiosavi-
mą mažųjų tautų. Bet dabar,
kuomet prasidėjo kalbos apie
taiką, tai talkininkai apie tai
neuzsimena, užmiršo apie pr-
spausdintą mažąsias tautas,
nei viena iš talkininkų valsty-
bių neuzsimena apie reikalus
mažųjų tautų, išskirianč užim-
tąją Belgiją.

Užtad vokiečiai apie mažą-
sias tautas daug ir cisaip ra-
šo ir svarsto. Gal tai daro
del savo naudos, del savo
reputacijos, bet jei jau tų ma-
žųjų tautų klausimą kelia ir
tas prispaustoms tautoms ir
lietuviams nebus blogin.

GAL UŽDARYS TEATRUS.

Paryžiaus teatrai buvo ap-
kranti dideliais mokesčiais.
Valdžiai nutarė tuos mokesčius
paddidinti. Tai teatrų savin-
inkai pranešė, jog jei valdžia
savo nusprendimo neatmainys,
tai uždarysą teatrus.

VALDYS GARLAIVIUS.

Anglijos premieras Lloyd
George parlamente aprėiškė,
jog naujoji ministerija nutarus
nacionalizuoti visus garlai-
vius, ty. visos Anglijos gar-
laivius paims savo globon ir
valdys taip, kaip geležinkelius.

RUMUNIJA REIKIA SUS- KALDYTI.

Vokiečių laikraštis Vossig-
che Zeitung rašo, jog dabar
darant taiką reikia valstybėms
pasidalyti Rumuniją. Šiaurinę
Rumuniją taip vadinamą
Moldaviją reikia užleisti Rusi-
jai, pajūrinę provinciją Dob-
rudza turi kilti Bulgarijai,
o vakarinė dalis Valachija turi
tekti Austro-Bengrijai.

BUS AMŽINA KARĖ.

Vokietijos laikraštis Lokal
Anzeiger rašo, kad jei talki-
ninkai atmes teutonų taikos
pasiūlijimą ir bandys kariauti
tol, kol pergalės, tai karė bu-
sianti amžina, nebeat vokiečiai
dar didesnėmis pergalėmis vi-
sai pribagytų talkininkus.

Karė.

RUMUNAI IR RUSAI SPI- RIASI DOBRUDZOJ.

Dobrudžoj rusai ir rumu-
nai bando pastumti teonus
atgal. Ėmė užplūdinti ir va-
ryti nuo Dunojaus. Pasisekė
rusams ir rumunams užimti
augštumas Balabanica ir Dac-
hko. Tose vietose dabar ei-
na labai atkaklūs susirėmimai.
Pačioj Rumunijoje tai teuto-
nai daugelyje vietų žengia pir-
myn.

KITUOSE FRONTUOSE.

Francijoje eina smarkūs ar-
tilerijos šaudymai. Atakų ne-
daro nei viena pusė.
Pietinėj Serbijoje sninga ir
lija ir žymių karinių veikimų
nėra.
Karpatuose į pietų rytus
nuo Kimpolung rusai užėmė
augštumą.

NAUJA BANGA RUSIJON.

Kuomet teutonai viesulos
smarkumu ėmė veikti Rumuni-
joj ir sumušinėti Rumunijos
armijas, tai gyventojai vieni
iš baimės kiti valdžios verčia-
mi, bėgo tolyn nuo mušio vie-
tų ir visi nešinos Rusijos lin-
kui. Didžios rumunų tremtin-
nių bangos ėmė užti per rube-
žių į Rusiją. Juosius gaben-
ta į tolimesnius miestus. Da-
bar rumunų tremtinų didžios
minios yra Odesoje ir Kieve.
Dabar Rusiją užpludo rumunų
tremtiniai, kaip pernai, ku-
omet lenkai, lietuviai, latviai
užtelėjo Rusijon. O dabar žie-
mos laiku sunkiausias daiktas
globoti tremtinius. Ant grei-
tųjų daroma kazermės, lauki-
nės virtuvės priglausti ir mai-
tinti rumunus. Paskui jie
bus siunciami toliau.

Žinant rusų nemokėjimą
organizuotą darbą varyti ir
varžymą biurokratijos, aišku
pasidaro, jog didis rumunų
tremtinių skaičius negali būti
rusų aprūpintas. Šalčiai, ba-
das, ligos, išgąščiai labai re-
tina tremtinių eiles.

PERTRAUKS DARBUS.

Detroit, Mich. — Fordo au-
tomobilių dirbtuvėse darbai
sustos 12 dienu. Atsidarys
sausio 3 d. 42.000 darbininkų
turės kalėdines vakacijas.
Fordo dirbtuvėse kasdien iš-
dirbama 2500 automobiliu.

DOVANOS GRYNIAIS PINI- GAIS.

New Yorke Suv. Valstijų
išdo skyrius buvo apšėiai žmo-
nių pripildytas prieš Kalėdas.
Žmonės atėjo su popieriniais
pinigais ir prašė paimaityti
auksiniais, nes norį teikti ka-
lėdines dovonas auksu.

Apie Lietuvą.

Šveicarijos laikraštis "La
Liberte" lapkričio 21 d. indėjo
šitokią žinią:
LIETUVIŲ KARALYSTĖ.

Amsterdam, lap. 20 — Pa-
gal ištikimus šaltinius lenkų
karalystės neprigulmybės pas-
kelbimas, bus papildytas pa-
skelbimu neprigulmybės Lietu-
vos.
Vokiečių valdžia umu laiku
suteiks lietuvių tautiško judė-
jimo vadams didžius projektus
pleno ir kvies juos tą reikalą
remti.

Vokietija iš lietuviškų že-
mių padarys karalystę; vie-
nok, vietoj sutverti valstybę,
kaip Lenkija prigulungta nuo
Vokietijos, nauja Lietuva bus
dalimi vokiečių valstybių. Jo-
sios surėdymas labai panašus
į Bavariją arba Saksoniją.
Nors iš lietuvių žemių bus
sudaryta karalystė, lietuviai
gaus nuo valdžios autonomijos
užtikrinimą, kuri bus įvykinti
tuoj kaip tik karė pasibaigs.

Valdovas naujos karalystės,
kurios sostinė bus Vilniuje, bus
išrinktas iš Hohenzollernų na-
mų.
Lapkričio 10 d. tas pat laik-
raštis buvo indėjęs ilgoką
straipsnį atsišaukimą Lithua-
nijos. Tame atsišaukime iš-
rodyta Lietuvos nuteriojimas
ir reikalingumas jai pagalbos.

Smugiai girtam bizniui.

REMSIS "ŠLAPIEJI" IR "SAUSIEJI".

Tuoj po kalėdinių švenčių
Suvienytų Valstijų kongrese
bus svarstomas labai svarbus
bilius — uždrausti dirbti ir
pardavinėti Suvienytose Val-
stijose svaiginamus gėrimus.
Susirems "šlapieji" ir sau-
sieji. Jei kongresas tų bilių
perleis ir prezidentas pasira-
šys, tai jis stos įstatymu ir
tuomet girtam bizniui visose
valstijose bus padarytas galas.

GINA SAVO BIZNĮ.

Kadangi Francijos valdžia
paketino uždrausti svaigalų
pardavimą, tai bravarininkai
ėmė bruzdėti. Išrinko atsto-
vus ir atsiuntė pas premierą
Briand išaiškinti, kaip jų gir-

PATARIA SVARSTYTI.

Washington, D. C. — New
Yorke atstovas Fitzgerald Suv.
Valstijų kongrese aprėiškė, jog
galų gale Suvienytose Valstijo-
se bus uždrausta dirbti ir pa-
davinėti svaigalus ir todėl ne-
teks išplaukų \$327.000.000. Tai

sakė, jog jau dabar reikia
pradėti svarstyti apie naują
mokesčių sutvarkymą.

PASISLIKO "ŠLAPIAS."

Pereitą utarninką gruodžio
19 d. Bostone buvo balsavimai
ar panaikinti sališius Bostone
ar palikti. Uų sališius bal-
sų krito 53.431 prieš 30.380.
Tai yra už sališius ant 23.051
balso buvo daugiau, negu
prieš. Pernai "šlapieji" lai-
mėjo 14.238 didžiuma balsų.
Todel aišku, jog "šlapiųjų"
balsai žymiai paaugo.
Tą pat dieną "sausieji"
laimėjo Fitchburge ir W. A-
damse.

Dovanos.

Ligšiol iš "Darb." knygyno
išleista dovanomis keliatas šim-
tų egz. "Lietuvių Darbininkų
Kalendoriaus."
"Lietuvių Darbininkų Ka-
lendorius" vertas tiek aukso,
kiek jis pats sveria.

Jeigu jau turite užsirašę
"Darbininką," atnaujinkite
kitiems metams arba užrašy-
kite kitam savo draugui ar pa-
žistamui.

"L. D. Kalendorių" duosi-
me dykai tam, kuris užrašys
ir tam, kuris užsirašys "Dar-
bininką" ant visų metų.

Beveik kiekvienas lietuvis
bei lietuvaitė perka ká nors
Kalėdinus arba Naujems Me-
tams dovanų.

Siemet bus geriausia dovana
kiekvienam "Darbininkas" ir
"Lietuvių Darbininkų Kalen-
dorius."

"Darbininke" telpa naujau-
sios žinios iš karės lauko, iš
Lietuvos ir kitų šalių.
Daug visokių įvairių strai-
psnių, eilių, paieškų ir t.t.

Užsirašykite sau ir kitiems
Kalėdų ir Naujų Metų dovano-
mis "Darbininką" ir "Lietu-
vių Darb. Kalendorių."

Siūsdami pinigų už "Dar-
bininką," išpildykite tą blan-
ką ir iškirpę prisiųskite.
Užsienyje, Kanadoje ir
Bostono apielinkėje "Darb."
metams \$4.25.

Visur kitur metams \$3.00
"Darbininkas,"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Siūnciū \$.... malonėkite
siuntinėti "Darbininką" per
visus metus po šiuo adresu:

Var. Pavar. ....
Gatv. ....
Miestas. ....

Užsakymus siūskite adresu:
"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Už paieškėjimus pinigų
siūskite iš kalno.

Už vieną sykį 50c.
" 2 " 75c.
" 3 " 1.00

Siūsdami visados adresu-
kite šiaip:

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pirkite visokias audin-
gas knygas "Darbinin-
ko" knygyne.

Garsinkite savo
reikalavimus
"Darbininke"

Svarbus klausimai.

Ar gali atsakyti į šiuos klausimus:

Kiek Suvienytose Valstijose užmušama darbininkų dar-
buose?

Kiek sužeidžiama?

Kiek iš 1.000 turtuolių vaikų miršta?

Kiek iš 1.000 darbininkų vaikų miršta?

Kiek iš 1.000 gerai uždirbančių darbininkų vaikų miršta?

Kiek darbininkai del ligos praleidžia darbo dienu?

Kiek darbininkams vaistai atseina?

Kokia didžiausia darbininkų organizacija Amerike ir
pasaulyje?

Ká darbininkai privalo daryti, kad pagerinti būvį?

Ká lietuviai darbininkai turi daryti?

Kur, kada ir kaip prasidėjo lietuvių krikščionių darbi-
ninkų judėjimas?

Kokia lietuvių krikščionių darbininkų organizacija?

Kaip ji atsirado, ká veikia, ká turi?

AR ŽINAI:

Kaip ir kodel kyla karės?

Ar viešpatijų valdovai sukelia kares?

Ar kapitalistams reikia karių?

Ar kapitalistai turi pelno iš karių?

Ar išnyks karės?

Kada ir kaip prasidėjo didžioji europinė karė?

Kada ir kaip Lietuva tapo užkariauta?

Kada ir kokie Lietuvos miestai teko vokiečiams?

Ko lietuviai tikis iš šios karės?

Kodėl einame ir reikalaujame neprigulmybės?

Kokios didžiausios ir geriausios lietuvių katalikų organi-
zacijos?

Kas tai yra Amerikos Lietuvių Taryba?

Kas tai yra A. L. R. K. Federacija?

Kiek surinko ir kam snaudodo pinigų Tautos Fondas
Kur geriausia apsidrausti?

Į viršuje pastatytus klausimus turētų mokėti atsakyti
kiekvienas lietuvis. Apie tokius dalykus indomu ir svarbu
žinoti.

Į visus tuos klausimus atsako ir visiems suprantamai
išgvildena

Lietuvių darbininkų Kalendorius.

Viršuj paminėta tik maža dalelė svarbių, visiems žino-
tinų klasiimų, kuriuos nušviečia L. D. Kalendorius. Be to ja-
me yra apysakų, eilių, paveikslių, informacijų ir daug visokio
kitokio gero.

Visi įgyskite L. D. Kalendorių, rodykite kitiems, ra-
ginkite išsirašyti.

Kaina tik 25c.

Užsakymus siūskite adresu:
"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

